

En tobaksfri generation

Anvisning mot tobak – Grundskolan 2019

Länkar

<http://www.lakemedelsverket.se/Alla-nyheter/Nyheter-2013/E-cigaretter-med-nikotin-ar-vanligtvis-lakemedel/>

<http://www.folkhalsomyndigheten.se/amnesomraden/andts/tobak/>

<http://www.kungalv.se/kommun-och-politik/Planer-och-styrdokument/alla-styrdokument/barn-och-utbildning/handlingsplan-i-drogpolicyfrågor>

<http://slutarokalinjen.org/broschyrer/>

<http://www.ENS2000.se>

<https://lagen.nu/2018:2088#K3>

<https://www.umo.se/tobak-alkohol-droger/rokning/att-sluta-roka/>

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/alkohol-narkotika-dopning-tobak-och-spel-andts/tobak/utvecklingen-av-bruket/>

En skola fri från tobak

Barnkonventionen och Tobakslagen säger att barn har rätt till bästa möjliga hälsa och till en tobaksfri uppväxt och framtid. Ett aktivt tobaksförebyggande arbete är därför en naturlig del av vårt hälsofrämjande arbete.

Syfte

En tobaksfri skola innebär att inget tobaksbruk får förekomma inom skolans område. Tobaksförbud gäller alla: elever, personal och besökare på skolan.

Utgångspunkt

En avgörande framgångsfaktor är att vuxenvärlden arbetar gemensamt mot, samt reagerar samstämmt då elever använder tobak.

Riktlinjen har utgångspunkt från tobakslagen, skollagen och Kungälv's kommuns policy kring rökfri arbetstid.

Den gäller också under alla aktiviteter som planeras och genomförs genom skolan såsom PRAO, studieresor samt idrottsdagar.

Skollagen kap. 5 Arbetsmiljö

3 § Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studie ro.

Tobakslagen (2018:2088)

Enligt tobakslagen är rökning förbjuden i alla lokaler som är avsedda för barn- och ungdomsverksamhet. Likaså är rökning förbjuden på skolgårdar och ytor utomhus i anslutning till barn- och ungdomsverksamheter, exempelvis förskolors inre gårdar och utanför fritidsgårdar.

Den nya tobakslagen omfattar även fler produkter än tobak. Från och med den 1 juli 2019 är det också förbjudet att använda elektroniska cigaretter, röka örtprodukter och användning

av njutningsmedel som till användningsätt motsvarar rökning men som inte innehåller tobak, t.ex. så kallade rökstenar. Förbudet gäller även inhalerade av förångad eller på annat sätt upphettad tobak.

Ansvarig för att lagen följs ligger hos rektor.

Åldersgräns

Tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare får inte säljas eller på annat sätt lämnas ut i näringsverksamhet till den som inte har fyllt 18 år.

Den som lämnar ut en sådan vara eller produkt ska förvissa sig om att mottagaren har uppnått nämnda ålder.

*Lag om tobak och liknande produkter (2018:2088)
5 kapitel 18§*

VISSTE DU ATT...

Forskning visar att ungdomar som röker, i större utsträckning prövar narkotika än de som inte röker

– Länsstyrelsen 2010

Förebyggande arbete

1. I början av varje läsår informeras personal, elever och vårdnadshavare om skolans anvisning för att förhindra tobaksanvändning. Vid behov finns skyltar uppsatta på skolområdet för att tala om att det är ett tobaksfritt område.
2. I arbetet med värdegrund ska tobak vara ett återkommande tema. Tobak kan finnas bland SO-, NO- och biologiundervisning. Dessa lärare ska vara delaktiga i det preventiva arbetet.
3. Skolan ska arbeta för att stärka elevernas hälsa och minska tobaksanvändandet.
4. Skolpersonal och Elevhälsan har möjlighet att utbilda sig i olika metoder för att arbeta med ungdomars attityder och livsstilsfrågor. Kommunens utvecklingsledare har en stödjande funktion i detta arbete.
5. Miljöenheten i Kungälv kommun har det omedelbara tillsynsansvaret att kontrollera att skolgårdarna är rökfria. I tillsynen ingår att kontrollera att det inte finns rökrutor eller askkoppar på skolgårdarna samt att skolan har en policy och en väl implementerad handlingsplan för hur de ska stoppa rökningen på skolgården.

Vad gör du om en elev röker eller snusar under skoltid?

All skolpersonal har ansvar att informera och förebygga att elever röker eller snusar under skoltid. Du ska arbeta aktivt för att få en tobaksfri och hälsosam skolmiljö.

Informera om skolans regler

Tobaksförbud gäller under skoltid, uppmana därför eleven att släcka cigaretten eller spotta ut snuset.

Kontakta vårdnadshavare

Elevens mentor har ansvar att ta kontakt med vårdnadshavaren och berätta om händelsen. Om händelsen upprepas vid flertal tillfällen

ska mentor informera skolans elevhälsoteam (EHT)

Erbjud hjälp och stöd

Erbjud eleven samtal hos skolsköterskan. Uppmuntra eleven till att sluta röka eller snusa.

Hälsoeffekter

Rökningen i Sverige fortsätter att minska bland både kvinnor och män. Bland ungdomar ökar användandet av e-cigarett stort. Tobaksindustrin lanserar kontinuerligt nya nikotinprodukter, både med och utan tobak. Produktutveckling och marknadsföring sker i högt tempo, och myndigheterna har svårt att hinna reglera de nya produkterna.¹

Effekter av nikotin

Tobak innehåller ämnet nikotin som är vanebildande och snabbt tas upp i kroppen. En stor del av de personer som börjar använda nikotin i form av cigaretter eller snus blir beroende av ständig tillförsel.

Konsumtionen av tobak är den absolut största orsaken till cancer, hjärt- och kärlsjukdomar i västvärlden. Rökning i sig är den enskilt största orsaken till sjukdom och för tidig död. Snusning ökar risken för diabetes, hjärt- och kärlsjukdom samt ger skador på växande foster.

Vattenpipa

En vanlig missuppfattning är att det är mindre farligt med vattenpipstobak än rökning.

En röksession motsvarar nikotinhalten av cirka sju cigaretter. Röken motsvarar hundra

cigaretter. I röken finns höga halter av kolmonoxid, tjära, tungmetaller och ett flertal ämnen som är cancerframkallande.

E-cigarett

De flesta ampuller i E-cigarett innehåller nikotin, men även lösningsmedel och jämnställs med vanliga cigaretter i grundskolans riktlinjer. De är därmed också förbjudna att använda på skolans område.

Innehållet har också visat sig vara kraftigt irriterande för slemhinnor, hud, ögon och kan leda till utveckling av astma, eksem, allergi samt nedsatt lungfunktion.

¹ Tobaksfakta.se

